Прилог бр.3		**Предметна програма од трет циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНТРОПОЛОГИЈА НА КРАНИО-ФАЦИЈАЛНИТЕ СТРУКТУРИ			
2.	Код	ДСОР3			
3.	Студиска програма	Трет циклус студии – докторски студии по стоматологија на Стоматолошки факултет - Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје Стоматолошки факултет – Скопје Катедра за ортодонција			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	1
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Одговорен наставник: Проф.д-р Габриела Ќурчиева Чучкова, Проф.д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни	/			

	предуслови за слушање и полагање на предметот	
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Целта на предметот е запознавање на студентот со биолошката антропологија, нормите за убавина, еволутивниот развој на краниофацијалниот скелет, дентицијата и функционална оклузија. Поширок познавања на основните морфолошки, антрополошки, биомеханички, биохемиски, имунолошки особености преку современи методи на клиничко испитување на коските на орофацијалниот систем. Запознавање на пристапот при примена на конвенционална рентгенграфска кефалометрија и краниометрија, метод на следење на раст и развој на орофацијалниот систем, следење на текот на ортодонтскиот третман, статистичка обработка на добиените податоци од кефалометриска и краниометриска анализа, добивање на релевантни стандарди на нашата популација. Запознавање со програмот на пресметување за обработка на податоци добиени со дигитални програми на кефалометриски снимки.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	1. Поглавје- Биолошка дентална антропологија (15 часа) - Антропологија: поим и дефиниција 3 часа - Биолошка антропологија, дентална антропологија, скелетална биологија 3 часа - Анатомски варијации, генетски варијации, еволуција, мастикаторна функција 3 часа - Влијание на генетски, епигенетски и надворешни фактори врз обликот и големината на човековото тело и морфологија на млечни и перманентни заби 3 часа - Дентална еволуција, природна селекција, еволуција на канини и премолари 3 часа *Резултати од 1 поглавје :* Студентот ќе се насочи во едукација на еден од четирите сегменти на холистичката наука Антропологија, биолошката антропологија, нормите за убавина, морфолошките карактеристики на краниофацијалниот комплекс и дентофацијалниот раст и развој, еволутивниот развој на краниофацијалниот скелет, дентицијата и функционална оклузија. **2.** Поглавје -Области на антрополошките истражувања и дострели (15 часа) - Орално и општо здравје, миграции, исхрана, културно и социјално однесување, психологија 3 часа - Трендови во обликување на биолошките популациони карактеристики, влијание на екологија во еволуција на дентицијата 3 часа - Квалитативни и квантитативни анализи на мекоткивните структури 3 часа - Рентгенкефалометриски и рентгенкраниометриски анализи, предвидување на типот и правецот на раст 3 часа - Анализа на фотографија, анализа на лицева симетрија и естетика 3 часа *Резултати од 2.поглавје:* Студентот ќе се насочи во едукација и способности да ја дефинираат врската помеѓу културата на однесување и биологијата, влијание на екологија во еволуција на дентицијата. Ќе се насочи во протоколите за анализа на мекоткивните и скелетни параметри, оклузални вилични односи и лицева естетска. 3. Поглавје - Истражувачки техники и методи на проучување на антропологијата на хуманото битие (15 часа) - Неинвазивни техники за следење на еволутивниот процес кај човекот, морфолошки корелации, дентална антропологија 3 часа - Биохистолошки анализи, биохемиски карактеристики на забното ткиво, лабораториски тестови - light microscopy, compound microscopy 3 часа - Биоархеологија, биогеографија, популациони варијации, функција на мастикација кај примати 3 часа

		- Форензична дентална антропологија 3 часа - Етика 3 часа *Резултати од 3.поглавје:* Студентот ќе се насочи во едукација и способности да дефинира техники и методи на проучување на антропологијата на хуманото битие, преку изучување на еволуцијата на човекот и популационата генетика, како и со мултидисциплинарниот пристап во проучување на скелеталната биологија, дентална антропологија, здравствената култура, медицинската физика и форензичната дентална антропологија Вкупно.....45 часа			
13	Заемна поврзаност на предметите	Морфолошко-функционална ортопедија на вилици и заби Рендгенкефалометриска дијагностика			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	- Презентација на методските единици од страна на професорот; - Дискусија на студентите со професорот за современи релевантни научно – истражувачки трудови од областа на биоантропологија, форензика, краниофацијални и кефалометриски параметри и анализи - Дискусија на часовите за методските единици и проучување и запознавање со современите дијагностички процедури во денталната антропологија - Информирање за современите протоколи во форензичната дентална антропологија -Анализа на поврзаноста на ортодонцијата со етичките дилеми и принципи .			
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45	
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), <u>семинари, тимска работа</u>: часови	30	
		16.3.	Пракса: часови		
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	20	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	25	
		17.3.	Домашно учење - задачи	60	
18	Услови за потпис	Редовно присуство на теоретската настава и изработка на семинарски труд.			
19	Начин на оценување				
	19.1.	Тестови: бодови		40	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		20	
	19.3.	Завршен испит: бодови		40	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)	
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)	
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, проодноста на студентите кои го положиле предметот, редовни состаноци на наставниот кадар за преглед на успешноста и идентификација на подобрувања, надворешна евалуација.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Scott, G.R., C.G. Turner II, G.C. Townsend, and M. Martinon Torres.	The anthropology of modern human teeth: Dental morphology and its variation in fossil and recent Homo sapiens	2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press	2018
		2.	Hillson, S.	Tooth development in human evolution and bioarchaeology	Cambridge: Cambridge University Press	2014
		3.	Joel D. Irish and G. Richard Scott	A Companion to Dental Anthropology	Wiley Blackwell Companions to Anthropology ISBN 978- 1-118-84543-1	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Willigen, John Van	Applied Anthropology: An Introduction.	Greenwood Publishing Group. ISBN 0897898338	2002
		2.	Scott, G.R., C.G. Turner II	Dental anthropology	Annual Review of Anthropology 17: 99–126	1988
		3.	Jernvall, J., and H.-S. Jung.	Genotype,phenotype, and developmental biology of molar tooth characters	Yearbook of Physical Anthropology 43: 171–190	2000